

REFERAT

STRATEGISK LUU FOR SOCIAL- OG SUNDHEDSOMRÅDET

23. februar 2026

Deltagere: Camilla Bjørnø Bukowski, Charlotte Sigurdsson, Christina Bank, Gunna Funder Hansen, Kirsten Vie Madsen, Lene Just, Rikke Rytter Bjørn, Susanne Buch, Tina Horne

Afbud fra: Anne Katrine Ørnstrup, Hashem Hassan Saada, Vibeke Mossing Thorenfeldt

Øvrige deltagere: DSA-undervisere Ann Kristine Langholz og Betina Sigaard Gregersen samt erhvervs-ph.d.-studerende Julie Seiger Egholm.

1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning:

Dagsordenen blev godkendt.

2. Velkommen til ny elevrepræsentant i SOSU LUU v. Kirsten

Kirsten bød ny elevrepræsentant Freja velkommen i SOSU LUU

3. Seneste nyt fra skolen v. Gunna/Charlotte

Virksomhedstilfredshedsundersøgelse (VTU)

Charlotte præsenterede data fra VTU.

Den samlede tilfredshed ligger på et godt niveau. Oplevelsen af elevernes præstationer/niveau er dog faldet en smule – særligt på SSH-uddannelsen. Skolen har stadig fokus på tema om manglende kendskab til skoleperioderne og samarbejde om eleverne under skoleperioder.

Hensigtserklæringer om vilkår for elever

Skolen orienterede om, at hensigtserklæringer vedr. vilkår for elever er formuleret og godkendt af kommuner og region. Hensigtserklæringer er vedhæftet dette referat.

Status på udvikling af AMU-forløb (overgang fra SSH til SSA)

Skolen orienterede om, at Forløbet kommet til at minde om modellen fra SOSU Esbjerg og forventes sat i drift ved årets udgang. Herefter udbydes det som en del af vores videreuddannelses tilbud.

Ansøgere uden dansk statsborgerskab

Skolen orienterede om, at der i marts opstartes et hold for udenlandske deltagere, som ikke har opnået evalueringsansættelse i Danmark og dermed står til at miste deres opholdsgrundlag snarligt.. Deltagerne har alle sundhedsfaglig baggrund som læge, sygeplejerske eller jordmorder og vil via et AMU forløb med efterfølgende uddannelsesaftale og overgang til EUV2 kunne uddanne sig til SSA, hvormed de kan søge om nyt opholdsgrundlag, på baggrund af deres SSA-uddannelse.

AMU-komponenten består af 14 AMU-uddannelser, hvor 1/3 af undervisningen vil have dobbeltlærerdækning af dansk som andetsprogs-undervisere (DSA-undervisere).

Målgruppen er ikke så stor, så alle skoler kan udbyde forløbet, hvorfor SOSU Fyn er blevet bedt om at være første skole, som kører forløbet.

Der vil være deltagere fra hele landet og undervisningen vil hovedsagelig være virtuel.

Skolen har sammen med Danske SOSU-skoler afholdt informationsmøder om uddannelsen for kommuner og øvrige SOSU-skoler.

Vejleder dage

Der var stor tilslutning til vejleder dagen 19/2, og tilbagemeldingerne på dagen har overvejende været positive. Der har været stor interesse for dagen, hvorfor der er behov for at planlægge flere vejleder dage. Desværre udeblev 20 tilmeldte deltagere, hvilket er ærgerligt, særligt da der var 30 på venteliste. Det foreslås, at skolen fremover er mere proaktiv med påmindelser til tilmeldte (fx "Husk vejleder dagen på torsdag"). Derudover kan det overvejes, at skolen giver tilbagemelding til de kommuner, hvor deltagere er udeblevet. Endelig kan en mindre deltagerbetaling eventuelt overvejes for at styrke fremmødet.

Beslutning:

Orienteringen blev drøftet og taget til efterretning.

4. Temadrøftelse om sprog og kultur v. Gunna/Charlotte samt Betina/Ann

Charlotte fremlagde skolens ressourceorienterede tilgang til elever med dansk som andetsprog. Tilgangen er bevidst fremhævet, da der er en risiko for, at eleverne primært betragtes ud fra sproglige udfordringer frem for deres samlede ressourcer. Derefter gennemgik Charlotte SOSU Fyns sprogpolitik med afsæt i de tre værdier.

DSA-undervisere Ann og Betina præsenterede konkrete indsatser for LUU, herunder:

Indsats for eleverne:

Der arbejdes med både fælles undervisning og værkstedsundervisning. Alle elever på GF2 introduceres til et trykt, sprogenligt og inkluderende læringsmiljø, der omfatter både etnisk danske elever og elever med dansk som andetsprog.

Der deltager lejlighedsvis oplæringsvejledere i sprogstøttewærkstederne med henblik på at styrke koblingen mellem skole og oplæring.

DSA-underviserne henviste desuden til materialer fra "Sygehusdansk", herunder sprogstøttekort og øvrige redskaber målrettet sundhedsfaglige grupper.

Link til materialerne er her: <http://www.sygehusdansk.dk/>

Indsats for underviserne:

Underviserne klædes på med både viden og konkrete didaktiske værktøjer samt øget bevidsthed om de sproglige krav, undervisningen stiller til eleverne.

DSA-underviserne fungerer desuden som sparringspartnere for underviserne i arbejdet med sprogunderstøttende undervisning.

Der arbejdes med "translanguaging" som pædagogisk/didaktisk tilgang, hvor alle de sprog, eleverne har i brug, inddrages som ressource i undervisningen.

Indsats for oplæringsvejledere:

Oplæringsvejledere tilbydes relevante AMU-kurser med fokus på sprog og vejledning.

Der peges på en række velfungerende indsatser i oplæringen, herunder kulturcafé i Assens og sprogmentorordning i Odense Kommune.

Desuden er alle oplæringsvejledere orienteret om, at de kan kontakte DSA-underviserne direkte via dsa@sosufyn.dk.

Fælles drøftelse

Efter oplæg fra Ann og Betina, drøftede udvalget, hvordan viden om DSA-indsatser kan forankres bredere på oplæringsstederne, herunder hvordan ledere i oplæringen kan understøttes i at have DSA-elever på alle matrikler. Der var en fælles forståelse af, at DSA-indsatsen går på tværs af niveauer (elever, undervisere og oplæringsvejledere), og at der er behov for kapacitetsopbygning i organisationen i takt med et stigende fremtidigt behov. Der blev bl.a. peget på et potentiale i at udvikle videreuddannelsestilbud målrettet hele arbejdspladser, hvor der gives fælles viden om sprog, kultur og læringsmiljøer. Vigtigheden af, at skolens tre værdier omsættes og lever i praksis, blev understreget. Der er behov for øget bevidsthed om, hvordan værdierne konkret bringes i spil i oplæringen.

Udvalget pegede på vigtigheden i at støtte DSA-eleverne i at turde vise sårbarhed og stille spørgsmål. Mange DSA-elever med kender ikke deres rettigheder eller arbejdspladskulturen, hvorfor de kan være tilbageholdende af frygt for negative konsekvenser. Det er derfor væsentligt, at oplæringsvejledere er opmærksomme på disse dilemmaer og aktivt understøtter et tillidsbaseret læringsmiljø.

Der blev drøftet udfordringer relateret til arbejdsmiljø, herunder at enkelte DSA-elever kan opleve diskriminerende eller racistiske ytringer i mødet med borgere. Det blev understreget, at der skal tages hensyn til arbejdsmiljøet, samtidig med at der arbejdes med at undgå stigmatisering af borgere, da der er tale om enkelttilfælde. Samtidig blev det fremhævet, at mange DSA-elever håndterer svære situationer professionelt og formår at afdramatisere udfordrende møder i praksis.

Beslutning:

På baggrund af drøftelserne anbefalede udvalget følgende:

- Der arbejdes videre med idéen om et forløb målrettet arbejdspladserne som supplement til vejlederveduddannelserne. Det foreslås, at der udvikles videreuddannelsesstilbud (fx 2 x 3 timer) ude på arbejdspladserne med fokus på sprog, værdier og læringsmiljø.
- Der peges på et øget ledelsesbehov i hverdagen i lyset af generationsledelse.
- Der er behov for tilbud til nyuddannede, så sprogstøtte og opfølgning ikke ophører ved endt uddannelse.
- Etablering af netværk for nyuddannede elever sammen med vejledere kan understøtte fastholdelse og fortsat sprogstøtte.
- Forkortelser i skolens værdipapirer bør skrives fuldt ud for at sikre, at materialet er tilgængeligt og anvendeligt i oplæring/praksis.

Oplæg fra Ann og Betina vedhæftes referatet.

5. Temadrøftelse om reduceret elevfrafald – hvilke indsatser virker? v. Gunna/Charlotte

Charlotte indledte punktet med en gennemgang af input fra seneste Gennemførelsesudvalg, hvor samme tema blev drøftet. Gennemførelsesudvalget har bl.a. peget på, at kommunerne har været meget synlige og til stede på skolerne, hvilket opleves positivt. Desuden yder skolen en kvalificeret vejledning, hvor elevernes individuelle niveau, behov og ønsker bliver set og fulgt op med konkrete handlinger.

Samarbejdet i underudvalgene er blevet styrket, og uddannelsen ses i stigende grad som en sammenhængende uddannelse frem for adskilte blokke (skole og oplæring). Det vurderes, at det gode arbejde med strategisk LUU og underudvalg adskiller sig positivt fra den praksis der ses i andre dele af landet blandt SOSU-skoler, kommune og region.

Skolen gennemgik frafaldstallene for Fyn på tværs af SSA og SSH, hvor det står tydeligt, at det største frafald er i 1. oplæring. SSH har dog samlet set en højere gennemførelse end SSA. En tidligere undersøgelse af årsager til frafald i 1. oplæring (ca. tre år gammel) peger på, at frafaldet skyldes "arbejdspladskulturchok", herunder et råt arbejdsmiljø, som kan være vanskeligt at navigere i for eleverne. Derudover blev det nævnt, at det store ansvar eleverne oplever i oplæringen kan være vanskeligt for nogle elever. Betydningen af de første minutter i modtagelsen/onboarding blev fremhævet som særligt vigtig.

Udvalget pointerede, at der er et relativt højt frafald på SSA i 3. oplæring, hvilket vurderes som bekymrende i lyset af, at eleverne her er tæt på at afslutte uddannelsen.

Beslutning:

På baggrund af drøftelserne anbefalede udvalget følgende:

- Skole og oplæring bør rykke tættere sammen i arbejdet med denne viden med henblik på tidligere at kunne opspore udfordringer og iværksætte relevante indsatser.
- VTU peger ligeledes på behovet for et tættere samarbejde omkring eleverne. Det blev foreslået at have særligt fokus på, hvad der sker i 1. oplæring, som et muligt udgangspunkt for videre analyse og indsats.
- Det blev foreslået at inddrage og orientere arbejdsgruppen for fælleslæringsmaterialer om, at frafaldet er størst i 1. oplæring, og at der derfor kan være behov for at justere opgaver og rammer i denne del af forløbet.

Overblik over frafaldsdata på Fyn vedlægges referatet.

6. Dokument om forlænget oplæring v. Charlotte/Gunna

Skolen orienterede om den tidligere drøftelse i SOSU LUU vedrørende håndtering af elever i forlænget oplæring efter sygdom. På baggrund af tidligere drøftelser har skolen udarbejdet et skriftligt oplæg herom mhp. godkendelse i SOSU LUU.

Beslutning:

Der var enighed om, at betegnelsen "forlænget oplæring" er mere dækkende end "0-oplæring". Betegnelsen ændres derfor konsekvent i hele dokumentet.

Dokumentet blev godkendt.

Den reviderede version fremsendes sammen med referatet.

7. AMU v. Gunna/Charlotte

Skolen oplyste om, at implementeringsstøtten ifm. den nye ældrelov aktuelt fylder mest i VU. Skolen er i løbende dialog med kommunerne om, hvilke elementer af implementeringsstøtten de ønsker at gøre brug af. Enkelte kommuner udtrykte, at det kan være vanskeligt at finde kapacitet til andre AMU-tilbud sideløbende med implementeringsstøtten.

Beslutning:

Der var enighed om, at oplæringsvejlederuddannelserne fortsat skal kvalitetssikres og udvikles, så de forbliver relevante og i trit med praksis.

Øvrige AMU-tilbud tilpasses kommunernes kapacitet i perioden.

8. Orientering til og fra diverse fora, som udvalgsmedlemmerne er deltagere i, om emner, som er relevante for SOSU LUUs formål v. alle

9. Evt.